

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar

**Arc- Állcsont- Szájsebészeti és
Fogászati Klinika**

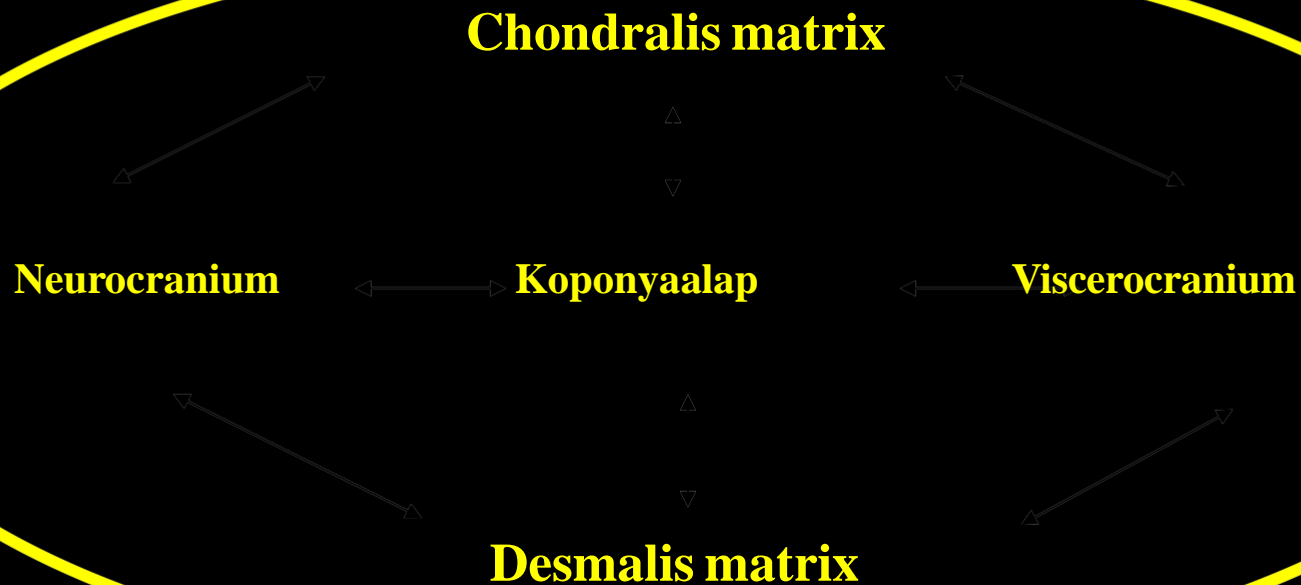
Igazgató: Prof. Dr.Barabás József

**Craniofaciális fejlődési
rendellenességek fogászati
vonatkozásai**

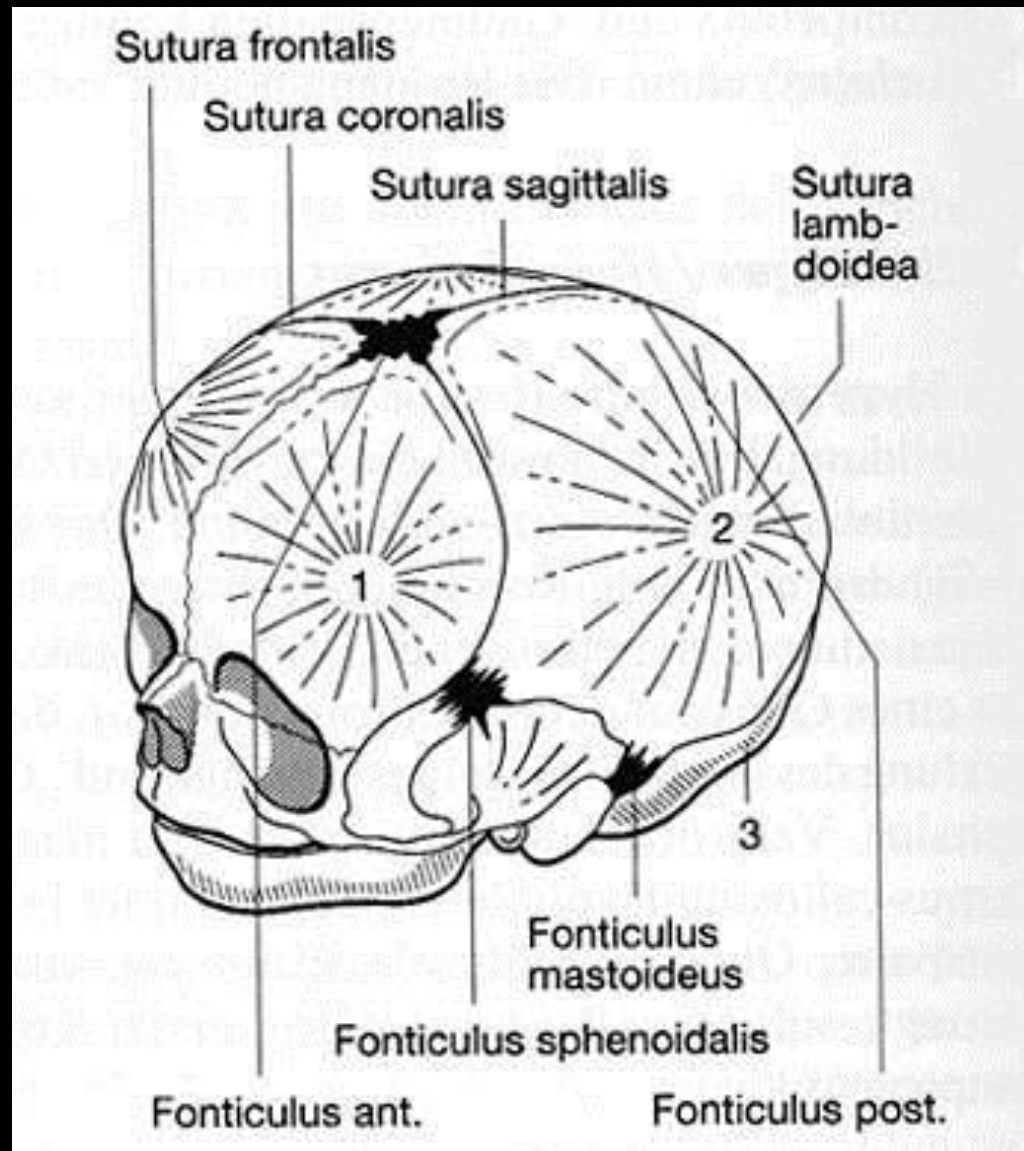
A koponya fejlődése

Idő (behatás időpontja és tartama)
Funkcionális mátrix

A koponya fejlődését befolyásoló
tényezők

Az agykoponya fejlődése

Az agykoponya fejlődése

A suturák záródása jelenti a suturális növekedés befejeződését.

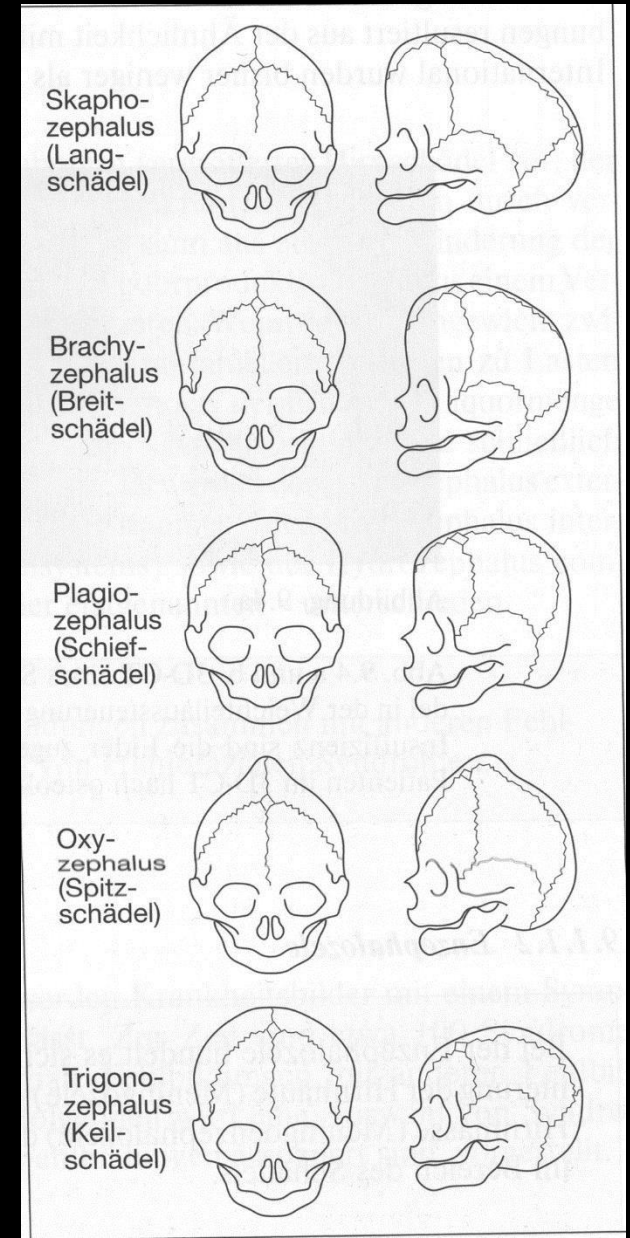
A suturális növekedés felosztása:

lambda varrat (hátsó koponya növekedése)

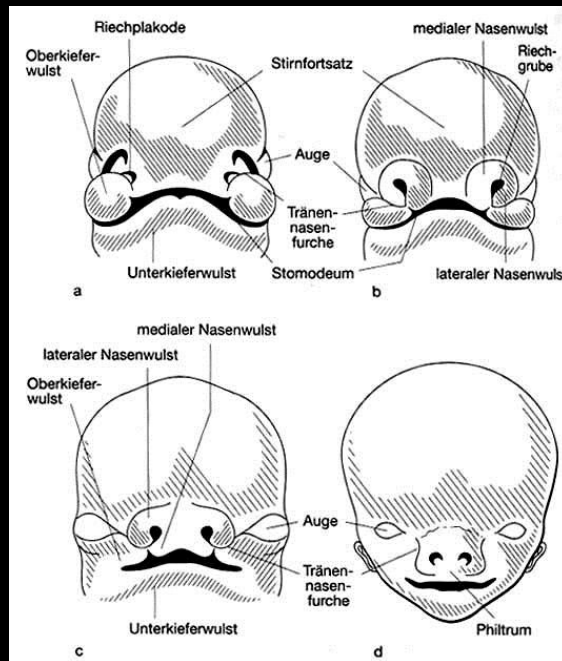
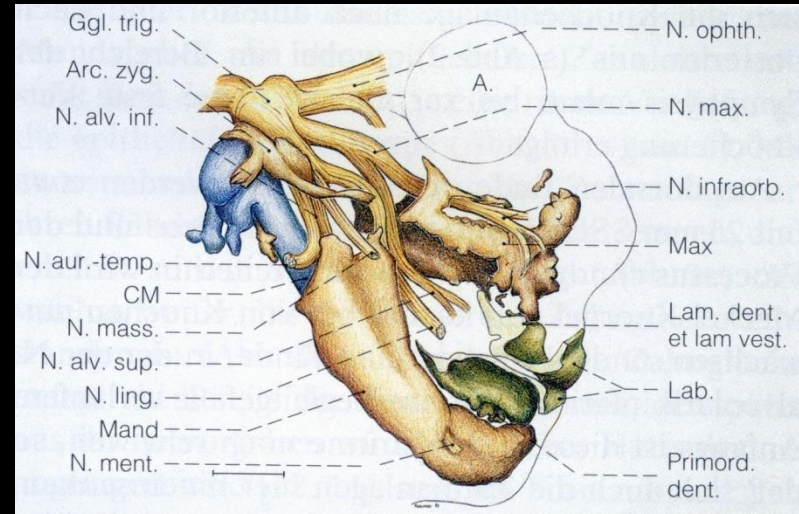
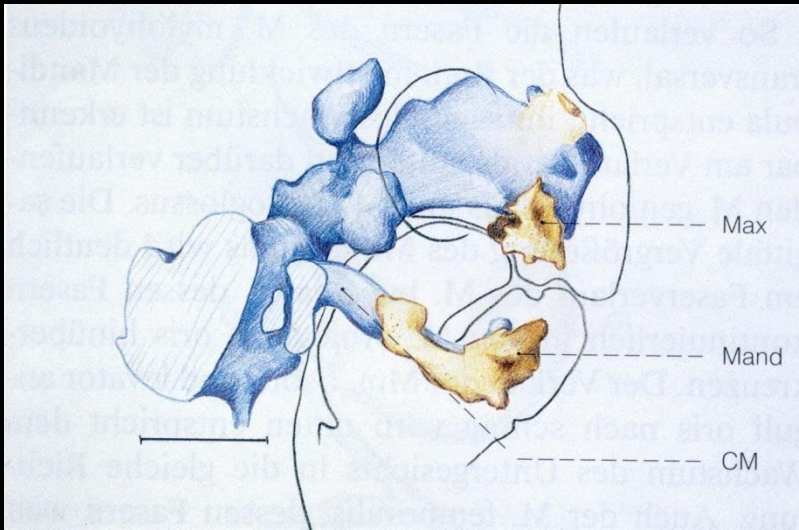
koronális varrat (koponya hossznövekedése)

sagittális varrat (koponya szélességi növekedése)

maxilláris varrat (arcközép előre és lefelé növekedése)

Az arckoponya fejlődése

Craniofacialis fejlődési rendellenességek felosztása:

- **Primer koponya elváltozások:** Craniosynostosisok, Encefalocele
- **Secunder koponya elváltozások:** Microcephalia, Hydrocephalia
- **Craniofaciális szindrómák.**

Craniofaciális syndromák

Ha a craniofacialis fejlődési rendellenességek más szervek fejlődési rendellenességeivel együtt fordulnak elő, craniofacialis syndromákról beszélünk. Ezidáig kb. 100 szindrómát ismerünk.

**A craniofacialis terület
érintettségével járó
gyakoribb syndromák.**

Craniofaciális szindrómák

- **Acro-cephalo-syndactyliák :** Apert- syndroma
Pfeiffer- syndroma
Saethre-Chotzen syndroma
- Craniofacialis microsomia (Dysostosis otomandibularis)
- Franceschetti-Zwahlen-Klein syndroma
- Morbus Crouzon
- Apert-syndroma
- Goldenhar syndroma (Oculo-auriculo-vertebrális dysplasia)
- Pierre- Robin-sequencia
- Romberg syndroma (Hemiatrophia faciei progressiva)
- Klippel-Feil syndroma
- Hyper/hypotelorizmus

Morbus Crouzon

Dysostosis otomandibularis

Dysostosis mandibulofacialis (Treacher-Collins-szindróma, Franceschetti-Zwahlen-Klein-szindróma)

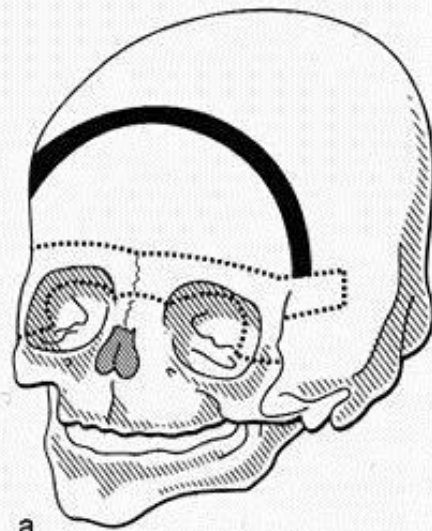
Dysostosis cleidocranialis

Romberg szindróma

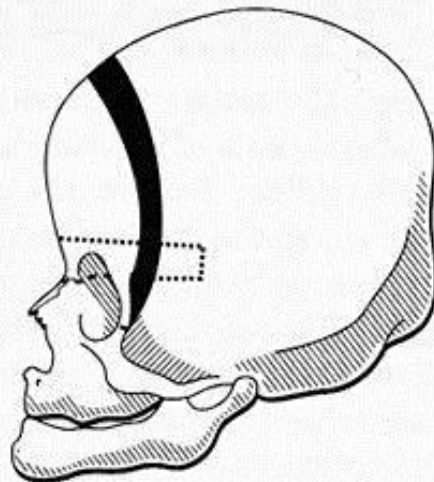
Frontal-advancement

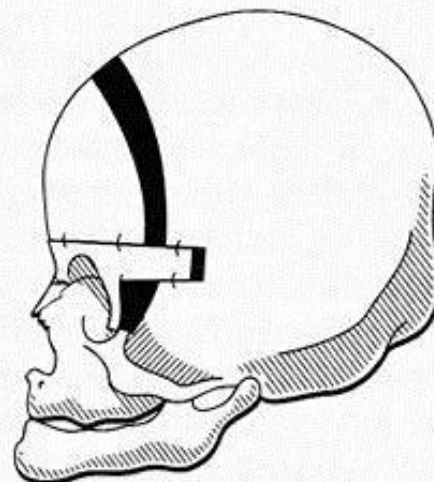
a

b

c

d

Az állcsontok alakai és méretei eltérései

Ortognathiai eltérések

Laterognathia

Mandibularis retrognathia

Műtéti ellátás

Műtéti ellátás lépései:

Diagnosztika

Komplex morfológiai kezelési terv készítése:

orthodontiai

sebészi

protetikai

Orthodontiai műtéti előkészítés

Modellműtét

Műtét

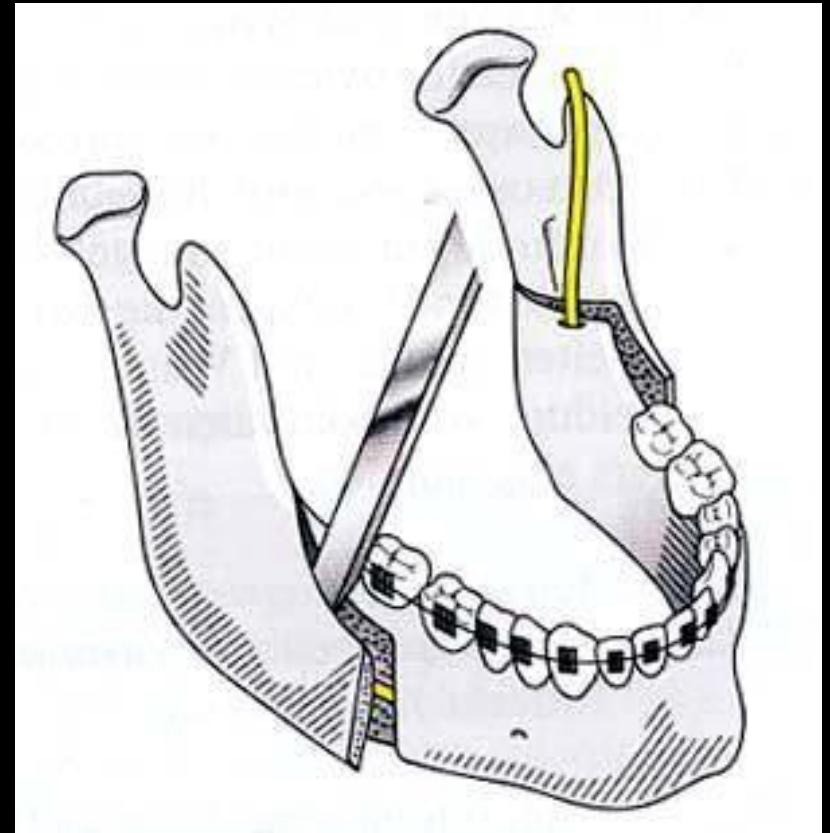
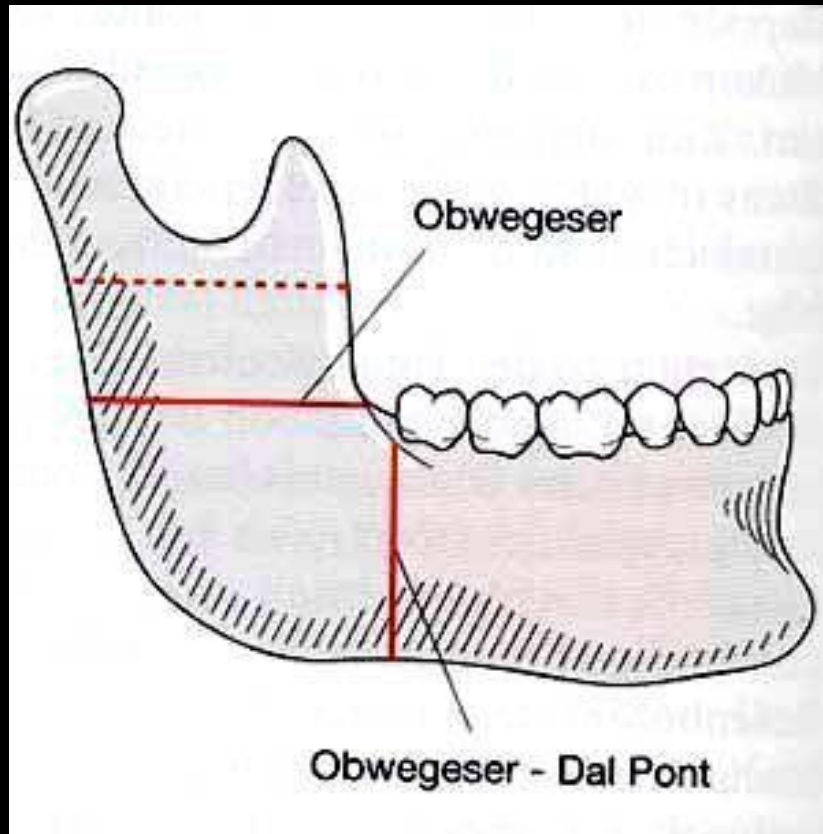
Orthodontiai utókezelés

Protetikai ellátás (szükség szerint)

Retenció, utánkövetés

Leggyakrabban használt műtéti típusok

Sagittalis ramus mand. osteotomia

Mandibularis retrognathia

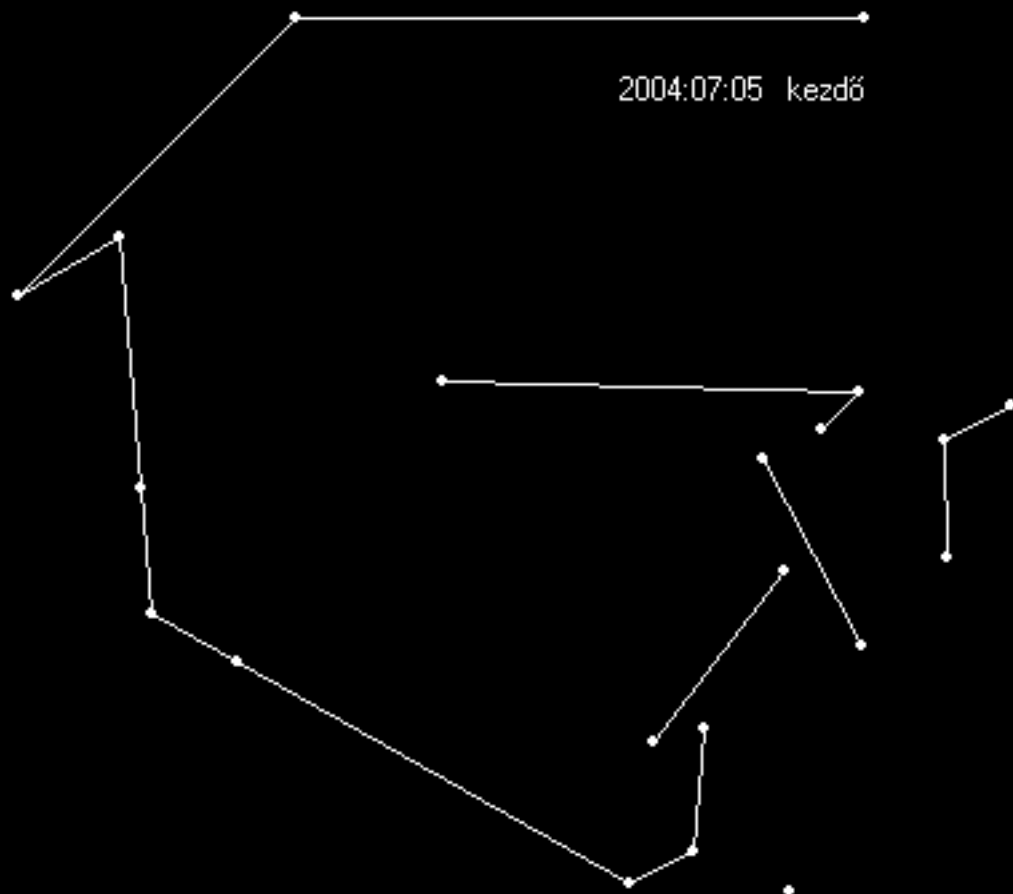

F.N. 2004.11.02. KEZDŐ

F.N. 2004.11.02. KEZDŐ

		2004.07.05.
SNA	82	83,9
SNB	80	77,3
ANB	2	6,6
SNPg	81	78,5
NSBa	130	134,7
Gn-tgo-Ar	126	124,1
N szög	58	65,2
H szög	8	12,4
ML-NSL	32	29,4
NL-NSL	8,5	1,4
ML-NL	23,5	28,0
N-Sp' (mm)		51,5
Sp'-Gn (mm)		68,5
N-Sp'/Sp'-Gn (79%)		75,1
T-†	131	114,7
†-NA (szög)	22	33,8
T-NB (szög)	25	24,9
†-NA (mm)	4	8,5
T-NB (mm)	4	5,9
Pg-NB		2,3
T-NPg		4,4
NasoLab	110	116,7
Tweed		98,2

F.N. 2004.11.02. KEZDŐ

F.N. 2004.11.02. KEZDŐ

F.N.2005.08.24. KÖZTI (postop)

F.N. 2004.11.02. KEZDŐ

Egy év múlva 2005 okt 25

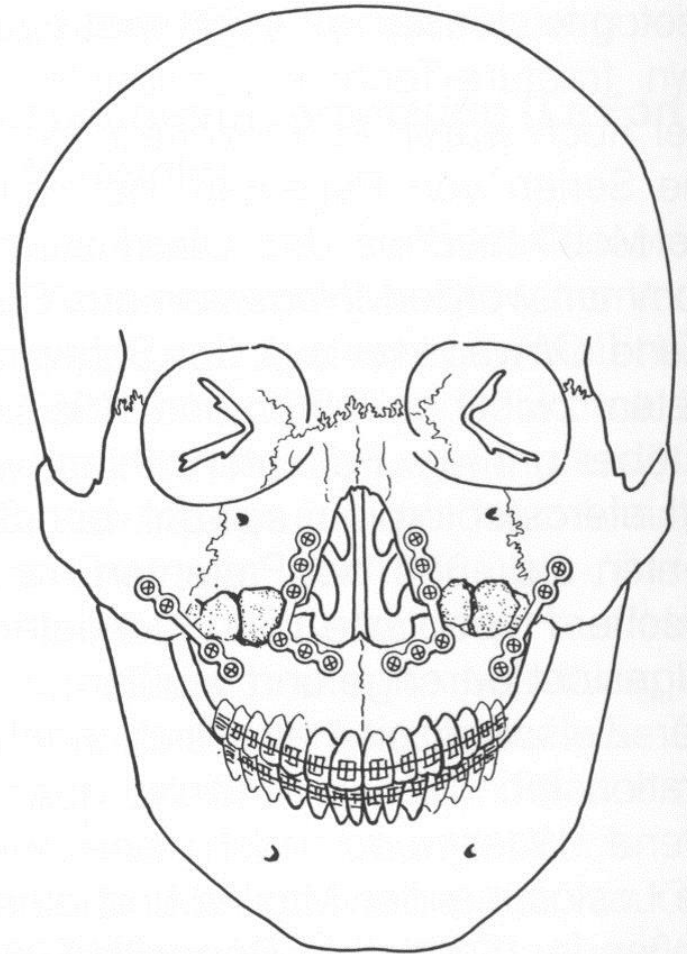
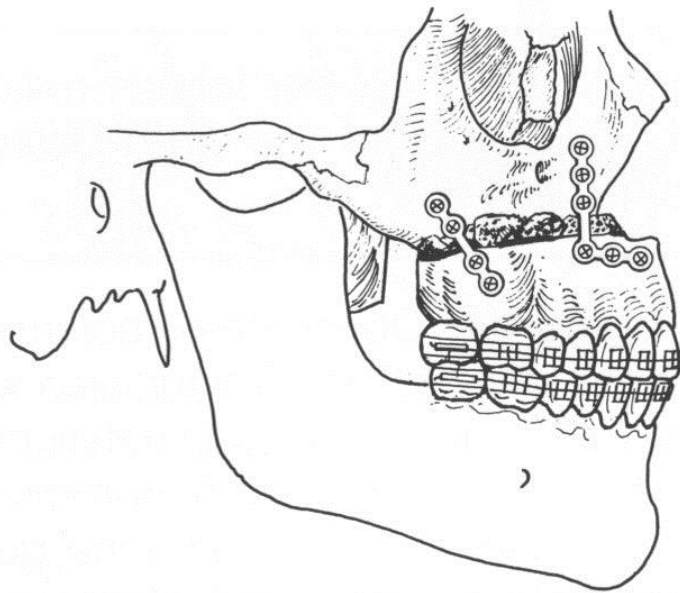

F.N. 2005.12.06. BEFEJEZŐ

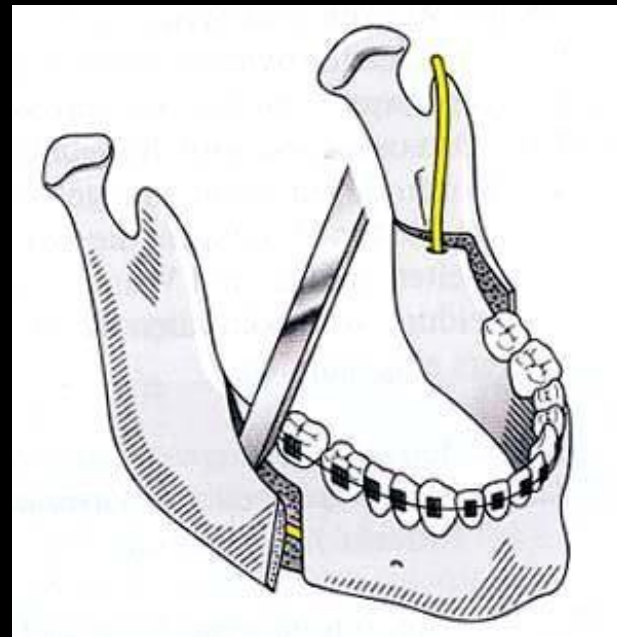
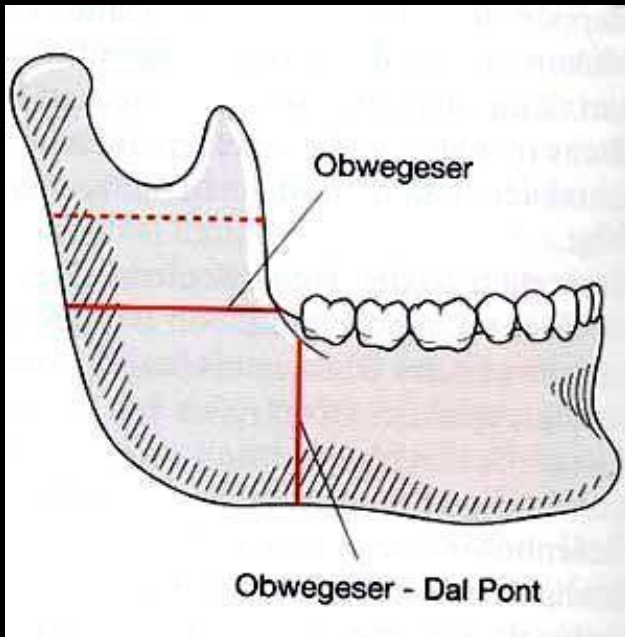
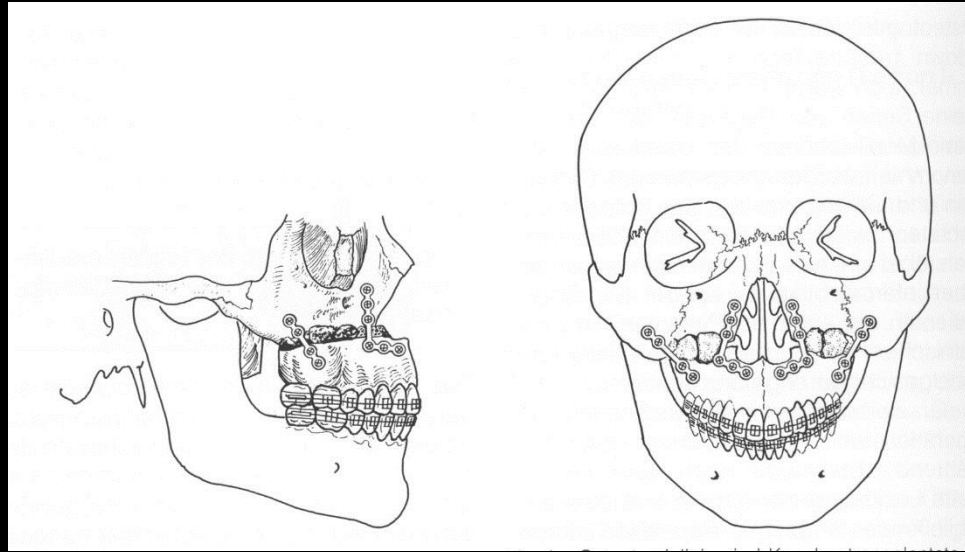

F.N. 2005.12.06. BEFEJEZŐ

Le Fort I. Osteotomia

Bimaxillaris osteotomia

Orthognathia

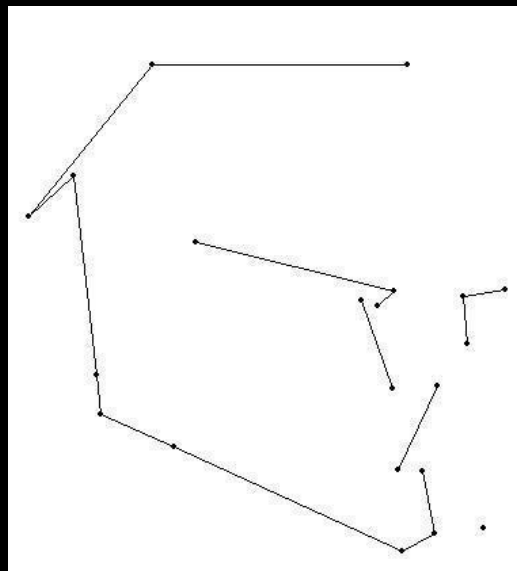
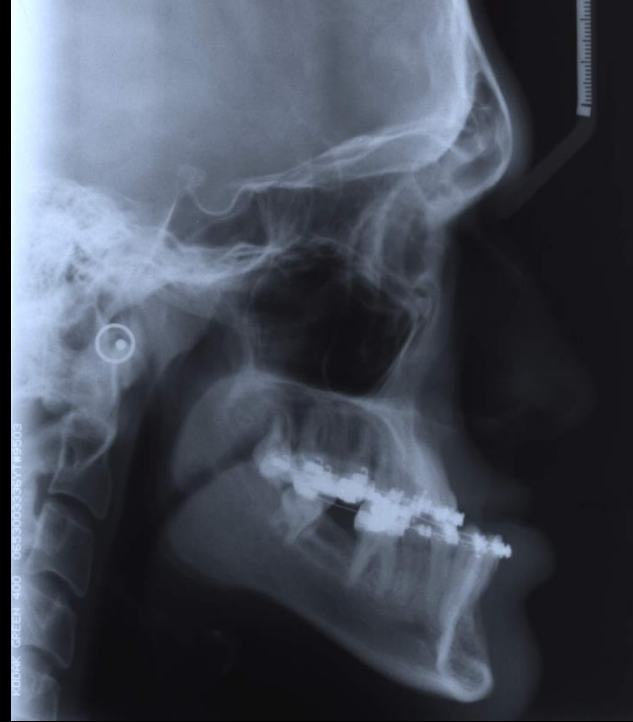
**Primaer
ellátás**

Orthognathia

**A maxilla
enyhén
hátrahelyezett és
nyitott, a
mandibula
erősen
előrehelyezett és
nyitott**

		2000.02.18.
SNA	82	83,1
SNB	80	92,2
ANB	2	-9,1
SNP _g	81	93,4
NSB _a	130	129,3
Gn-Igo-Ar	126	121,1
N szög	58	54,4
H szög	8	-2,5
ML-NSL	32	24,5
NL-NSL	8,5	13,8
ML-NL	23,5	10,7
N-Sp' (mm)		60,2
Sp'-Gn (mm)		67,9
N-Sp'/Sp'-Gn (79%)		88,7
T-T	131	134,9
T-NA (szög)	22	27,0
T-NB (szög)	25	27,2
T-NA (mm)	4	6,6
T-NB (mm)	4	4,7
Pg-NB		2,6
T-NP _g		3,0
NasoLab	110	93,6
Twweed		90,6

Orthognathia

**A maxilla
enyhén
hátrahelyezett és
nyitott, a
mandibula
erősen
előrehelyezett és
nyitott**

Orthognathia

Fogszabályozó
előkészítés

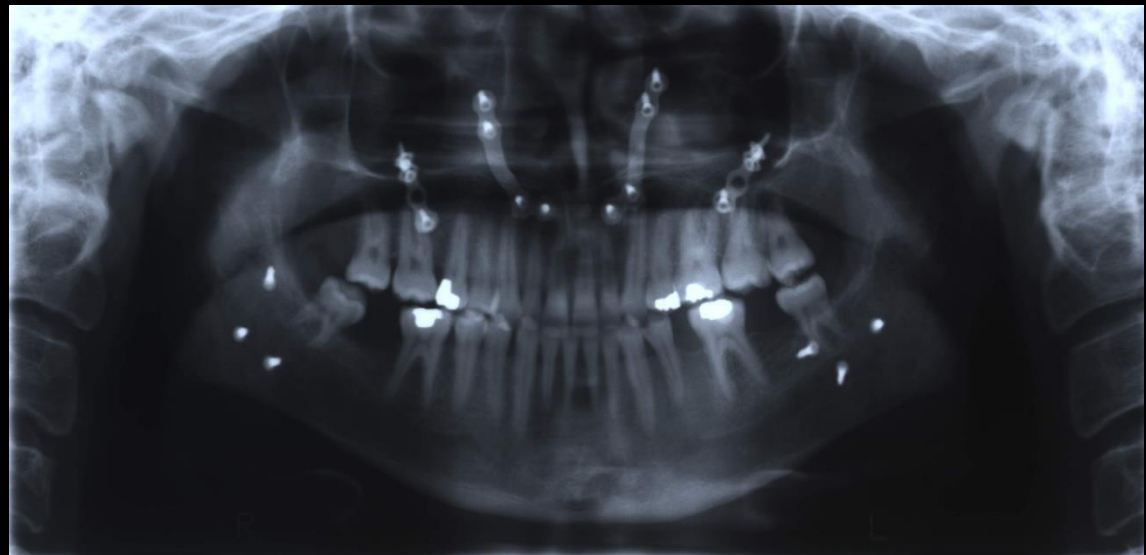
Orthognathia

Fogszabályozó
előkészítés

Orthognathia

**Bimaxilláris
osteotomia
utáni állapot**

Orthognathia

**Bimaxilláris
osteotomia
utáni állapot**

Orthognathia

Orthognathia

Orthognathia

**Ajak-, Állcsont-,
Szájpadhasadék**

Ajak-, állcsont-, szájpadszédék

1. Ajak-
2. Processus alveolaris-
3. Keményszájpad-
4. Lágyszájpad-

HASADÉK

Ajakhasadék

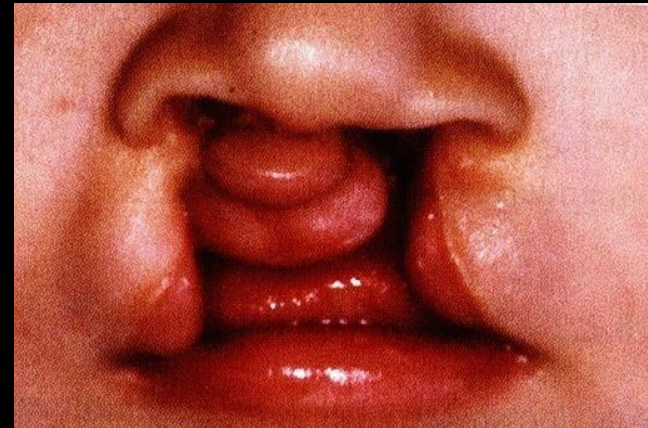
Ajakcoloboma

Részleges ajakhasadék

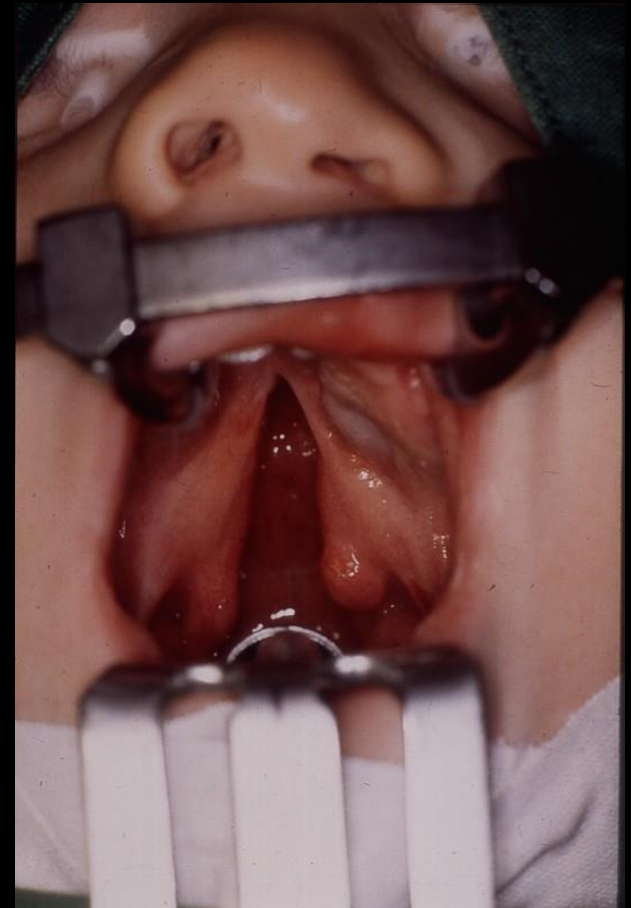
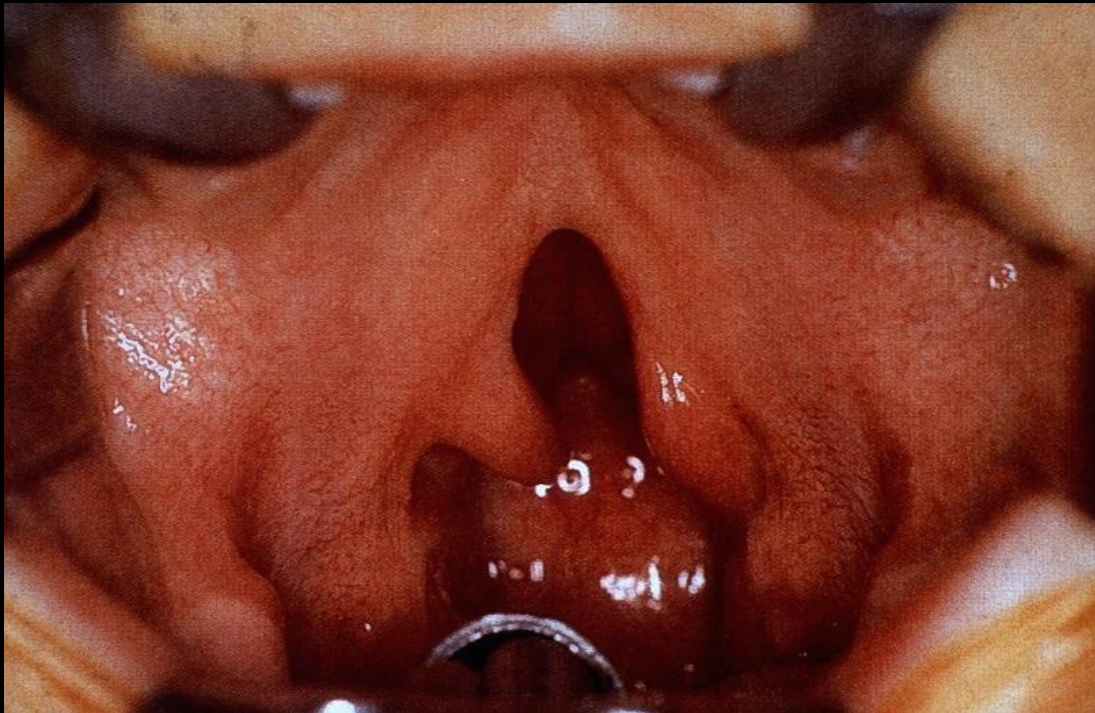
Teljes ajakhasadék

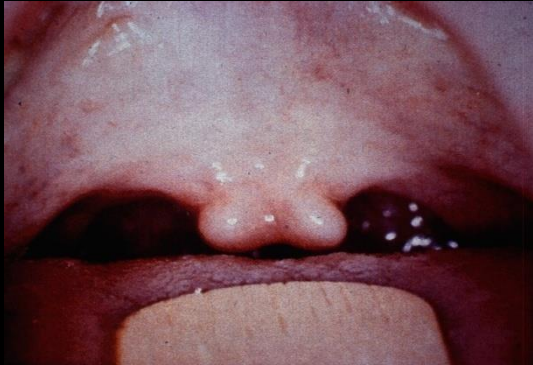
Kétoldali ajakhasadék

Izolált szájpadszélvén

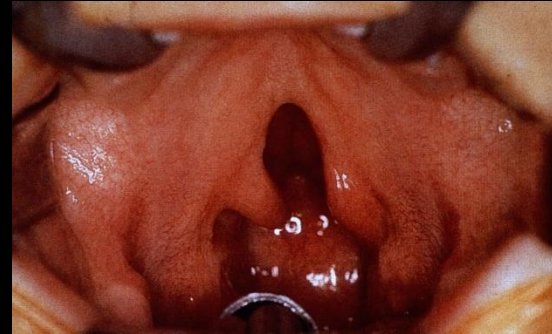
Kemény és/vagy lágyszájpad kétoldali szélvén

Lágyszájpadhasadék

Uvula bifida

Részleges lágyszájpadhasadék

Submucosus hasadék

Ajak- állcsont- , szájpadhasadékok komplex ellátása

Életkor (év)	Ajakhasadék Ajak- állcsonthasadék	Ajak- állcsont- szájpadhasadék	Kemény és lágyszájpad hasadék
1	<p>1.hétén: -bemutatás arc- állcsont szájsebészet, állcsontorthopédia -kezelési terv, tanácsadás szülőknek -genetikai tanácsadás -hallásvizsgálat -étkezési tanácsadás 3.-6.hónap: - ajak-, állcsonthasadék zárása (osteoplastica nélkül), (Tennison- Randall, Veau)</p>	<p>1.hétén: -bemutatás arc- állcsont szájsebészet, állcsontorthopédia -kezelési terv, tanácsadás szülőknek -genetikai tanácsadás -hallásvizsgálat -étkezési tanácsadás 3.-6.hónap: - ajak-, állcsonthasadék zárása (osteoplastica nélkül), (Tennison- Randall, Veau) 9.-12. hónap.. szájpadzárás (kemény +lágyszájpad)</p>	<p>1.hétén: -bemutatás arc- állcsont szájsebészeti osztályon, állcsontorthopédián -kezelési terv, tanácsadás szülőknek -genetikai tanácsadás -hallásvizsgálat -étkezési tanácsadás 9.-12. hónap.. szájpadzárás (kemény +lágyszájpad)</p>
2		Fogáttörés követése	Fogáttörés követése
3	Logopédiai vizsgálat (kezelés), Állcsontorthopédiai kezelés	Logopédiai vizsgálat (kezelés), Állcsontorthopédiai kezelés	Logopédiai vizsgálat (kezelés), Állcsontorthopédiai kezelés
4		Sze. logop. +beszédjavító műtét	Sze. logop. +beszédjavító műtét
5.-6.	Ajak-orr, lágyrész korrekció (iskola előtt)		
7			
8	Secunder osteoplastica	Secunder osteoplastica	Állcsontorthop. vizsg., sze. kez. 17.-től: prothetika
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16	Csontos orrkorrekció	Csontos orrkorrekció	
17	Prothetikai végleges ellátás	Prothetikai végleges ellátás Állcsontorthop. műtétek	Prothetikai végleges ellátás Állcsontorthop. műtétek
18			
19			

ELLÁTÁS MENETE:

Első vizsgálat

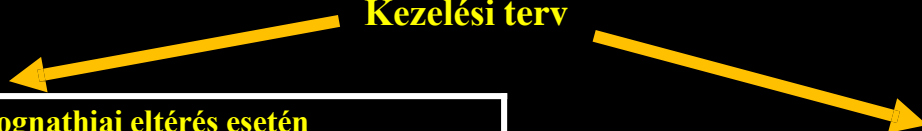
Fogazat , szájhigiene rendezése

Diagnosztika (Kompl)

Kezelési terv

Orthognathiai eltérés esetén Fogazattal bíró beteg esetén

(Normocclusio esetén)

↓
Proc. alv. fistula zárás

↓
Osteoplastica

↓
Fogszab. Kezelés

↓
Lágyrész korrekció (ajak, orr)
műtétre)

Transversalis tágítás (Retentió!)

Fistula zárás

Osteoplastica (6 hónap. retentió)
(növekedés befejeződése után!)

Fogszabályozás (előkészítés orthognat

Orthognat műtét (max, mand., bimax)

Orthodontiai finombeállítás (proth.)

Lágyrész korrekciók (ajak, orr)

Állcsontatrophia

Fogatlan beteg esetén

Orthognath eltérés nélkül
(skeletális bázis norm.)

Csontpótlás

Implantáció

Implantációs fogpótlás

Lágyrész correctio (ajak, orr)

Orthognath eltérés esetén
(szükség esetén csontpótlás)

Implantáció

Ideiglenes fogpótlás

Orthognat műtét

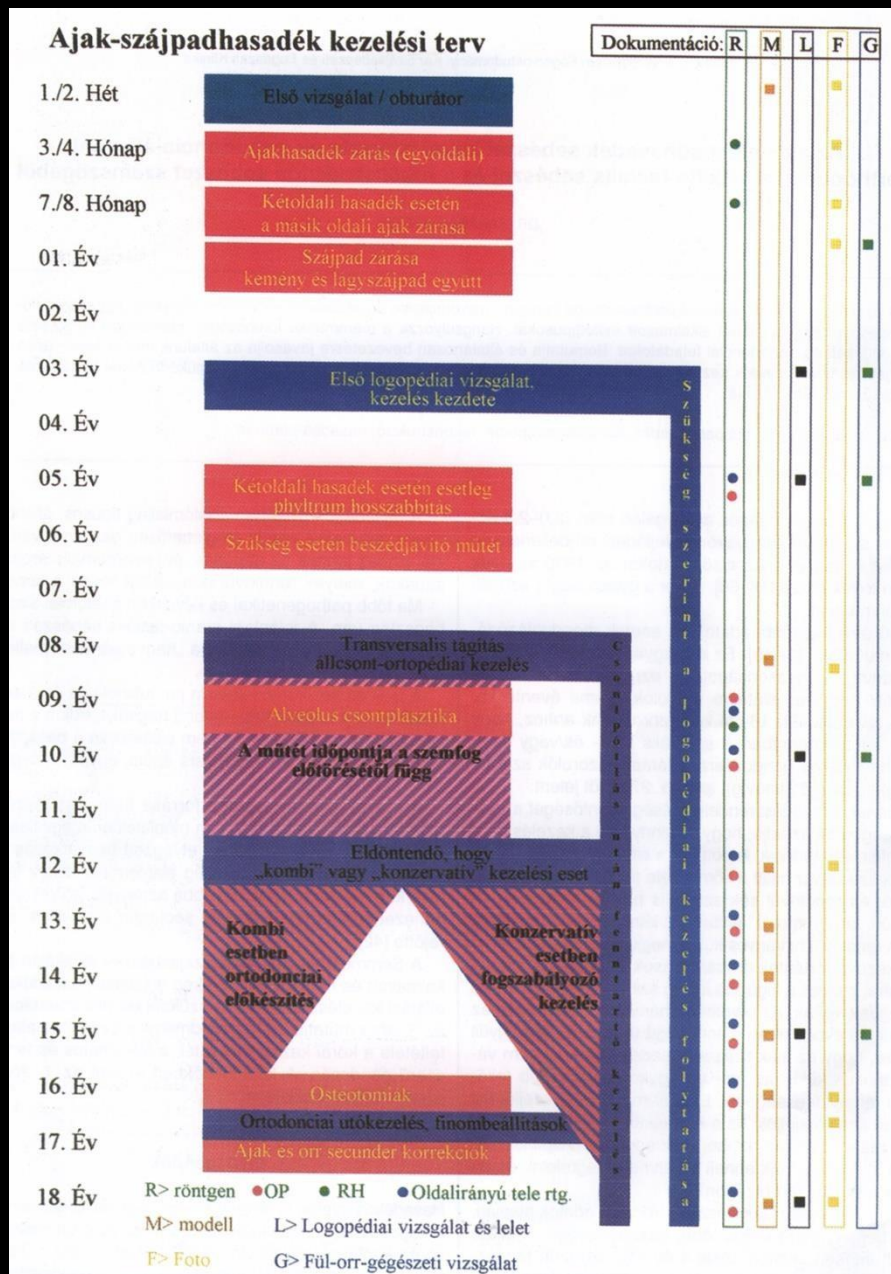
Végleges fogpótlás

Lágyrész correctio (ajak, orr)

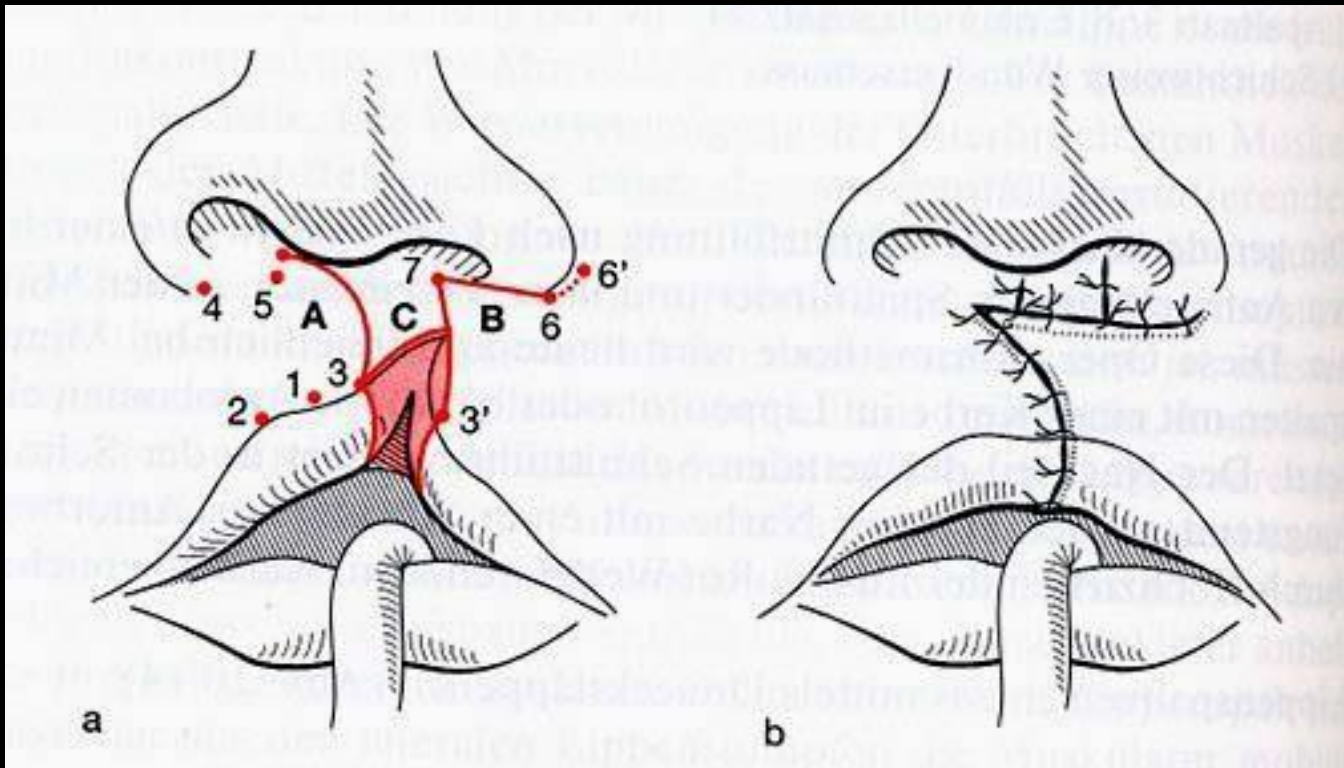

Ajak-állcsont-szájpad hasadék komplex kezelése

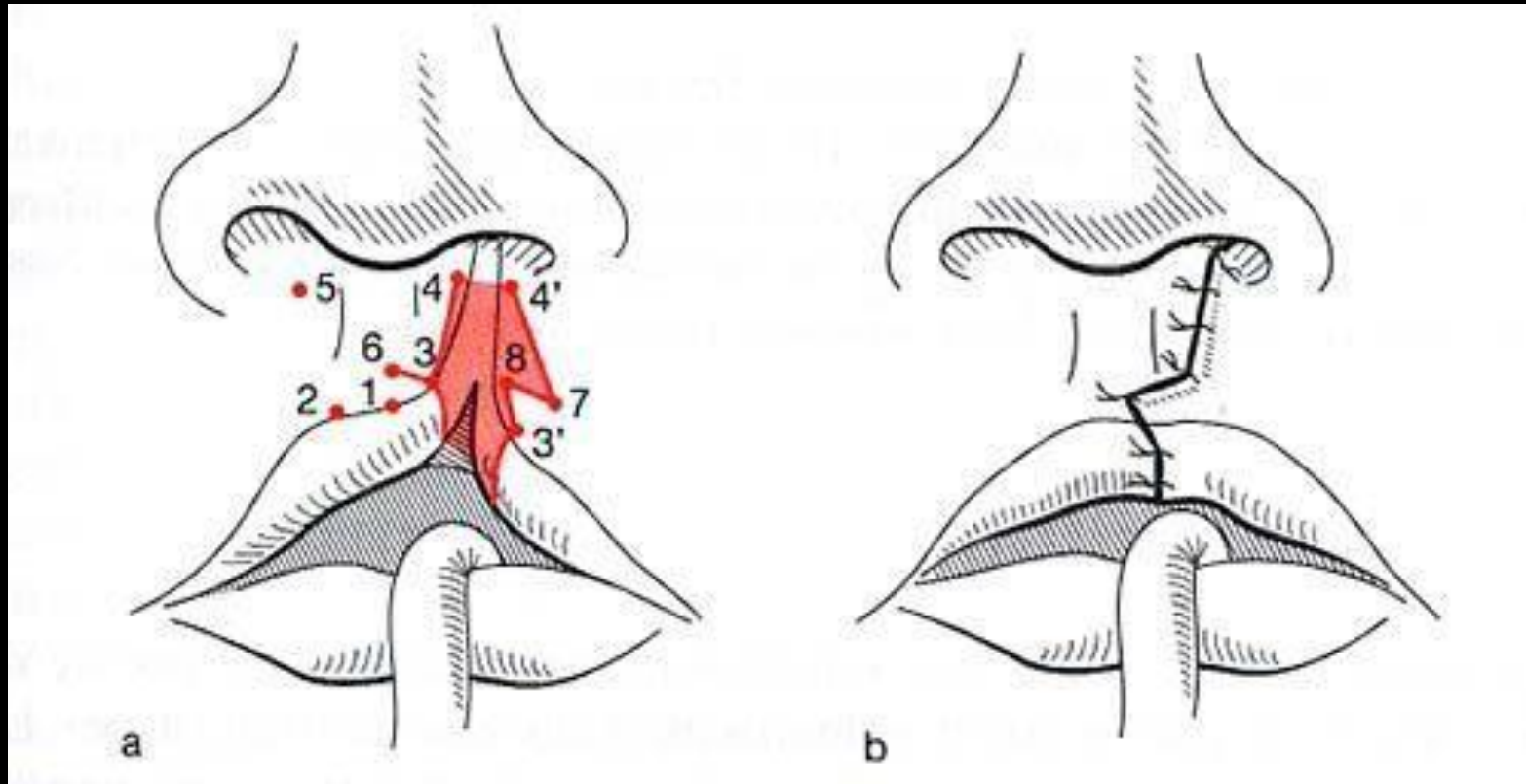

Team munka!

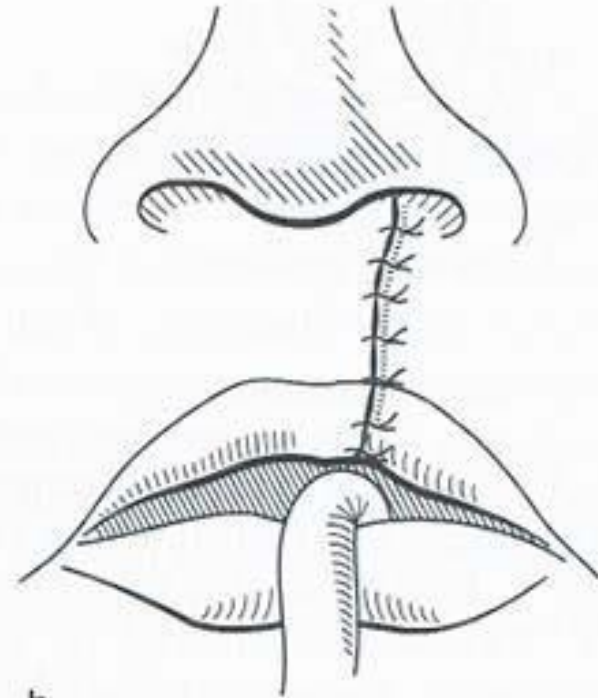
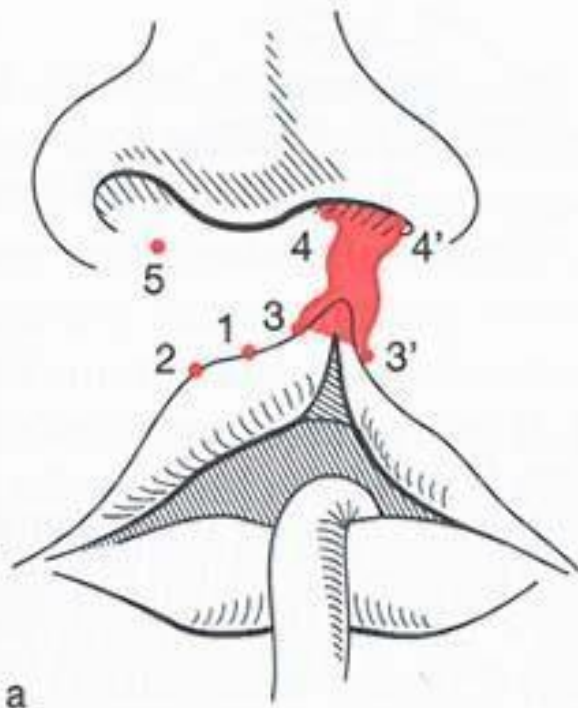
Az ajakhasadék sebészi kezelése

Millard plasztika

Tennison plasztika

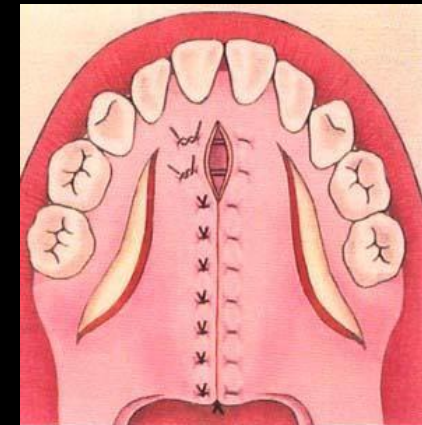
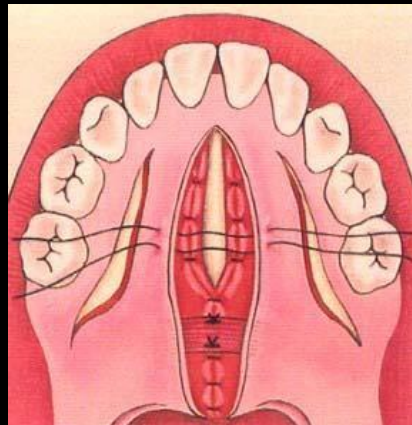
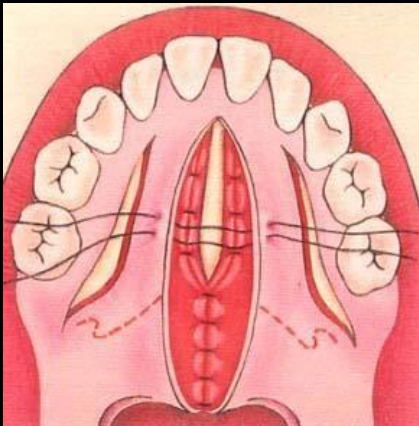
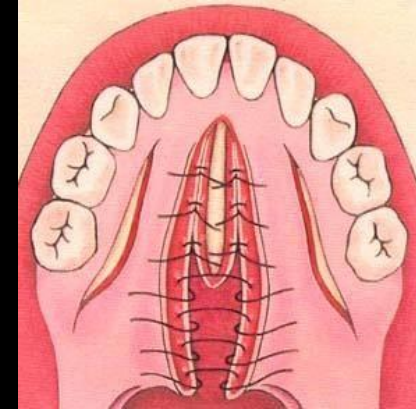
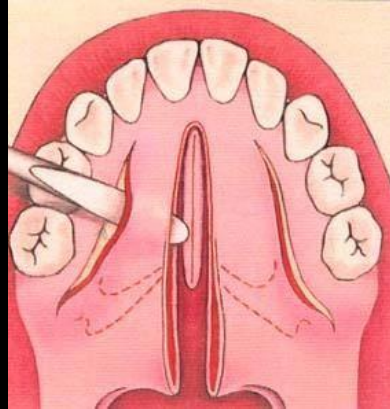
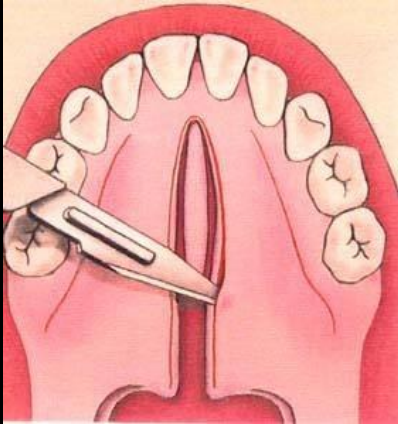

a

b

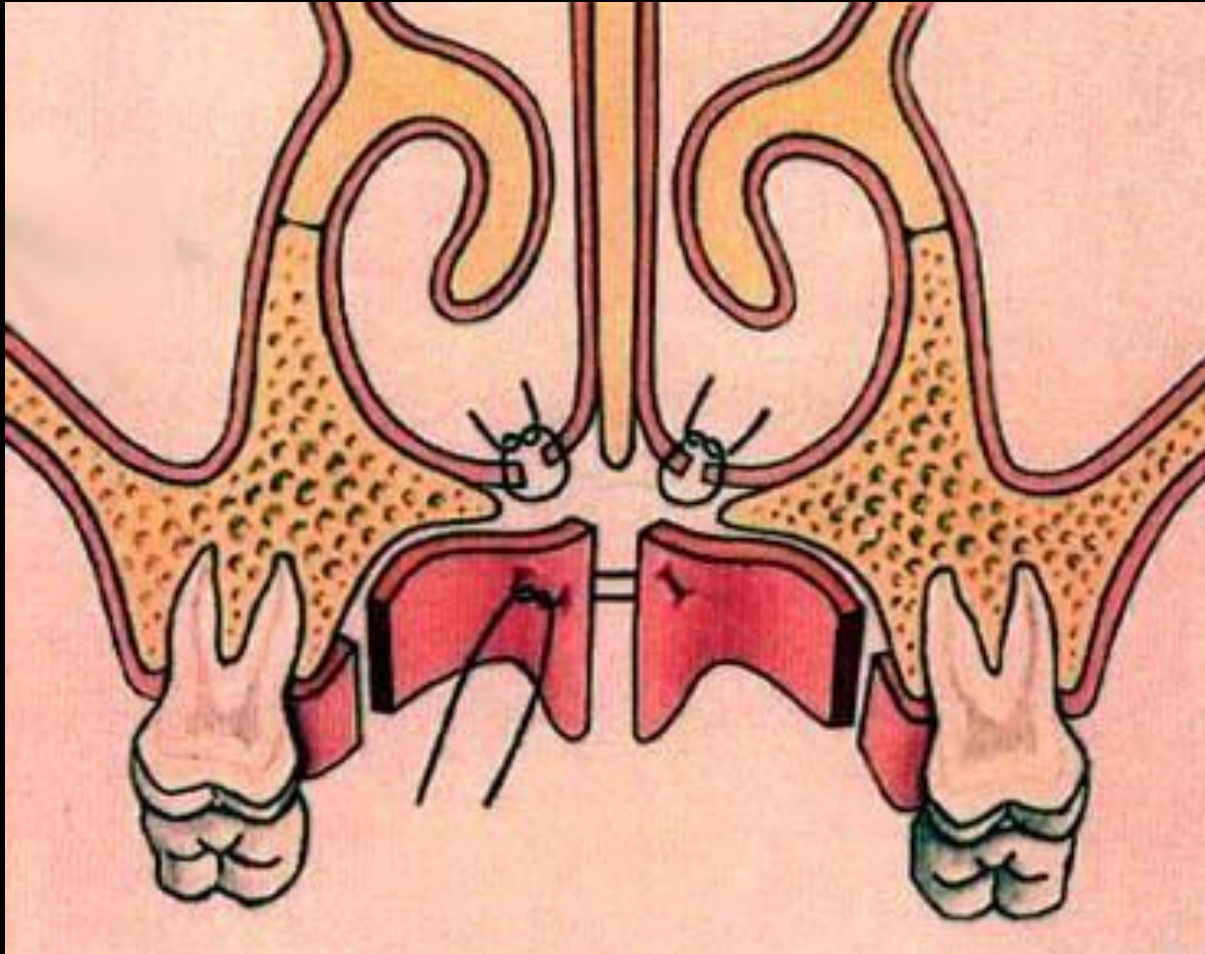
Pfeiffer plasztika

Szájpadhasadék sebészi kezelése

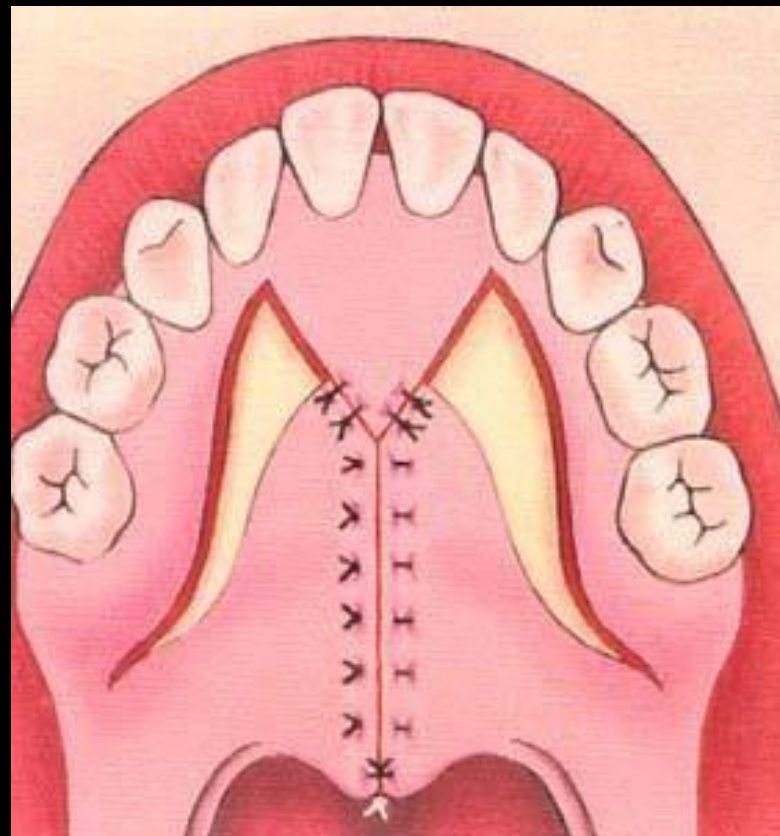
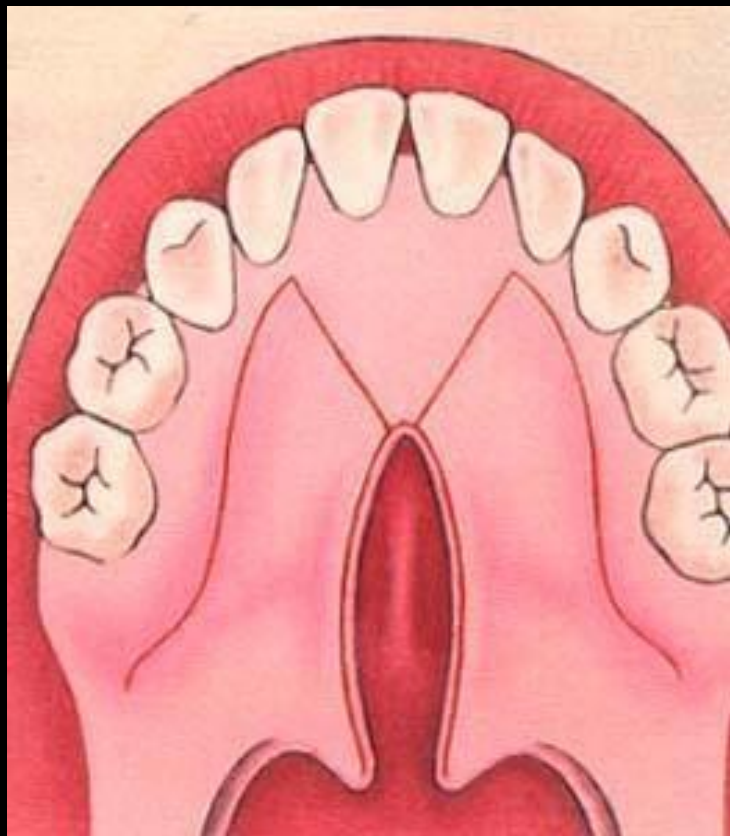
**Hídlebenyplasztika / Langenbeck-Veau-
Kriens plasztika/**

Szájpadhasadék sebészi kezelése

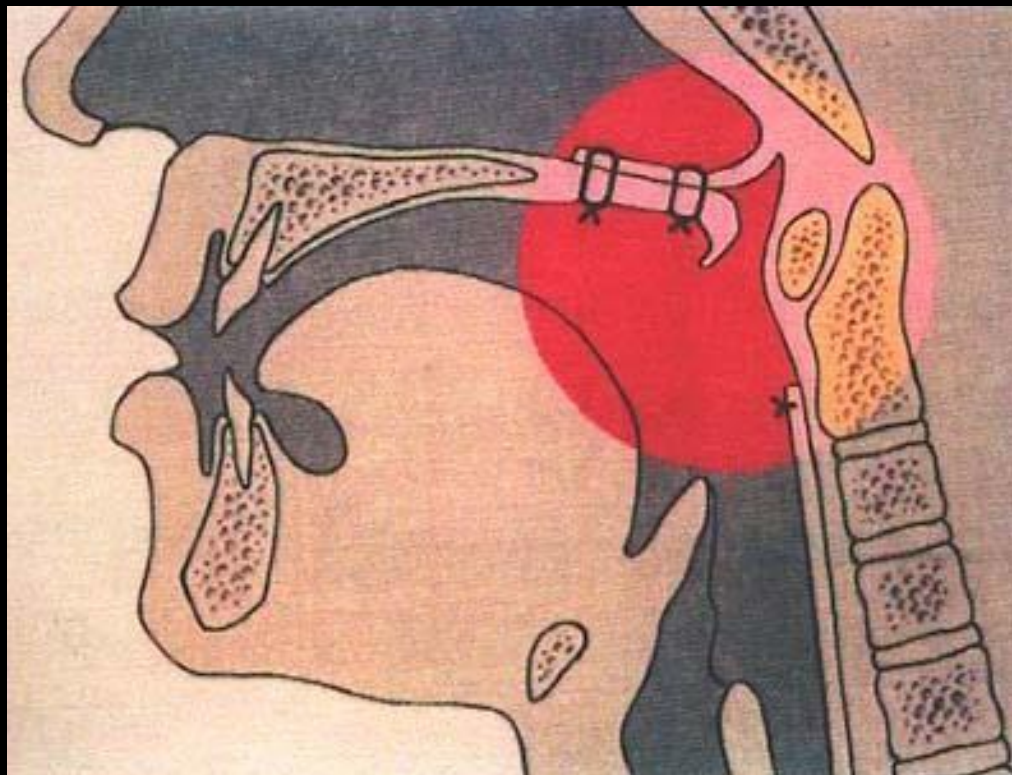
**Hídlebenyplasztika / Langenbeck-Veau-
Kriens plasztika/**

Szájpadhasadék sebészi kezelése

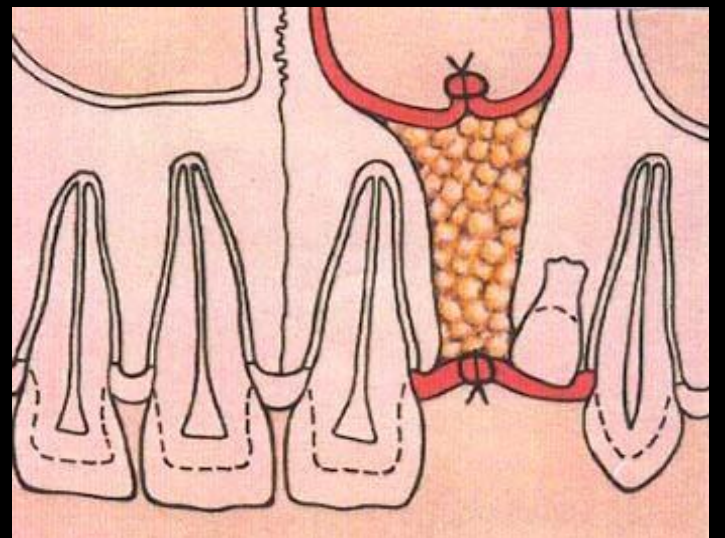
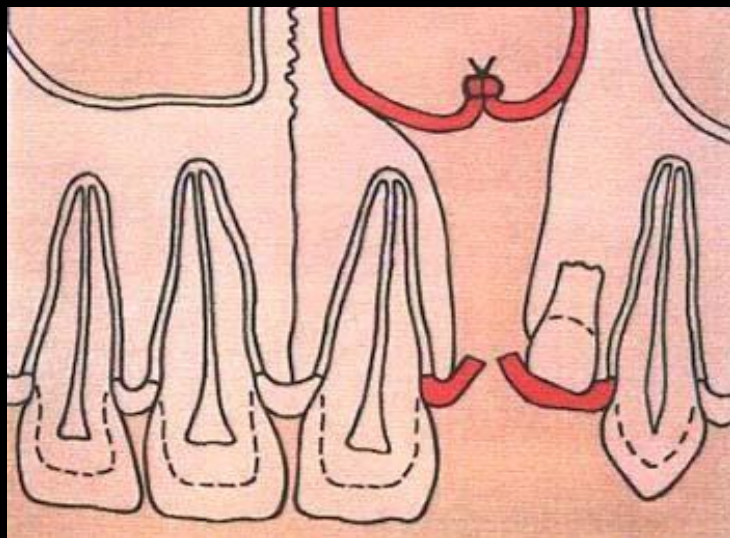
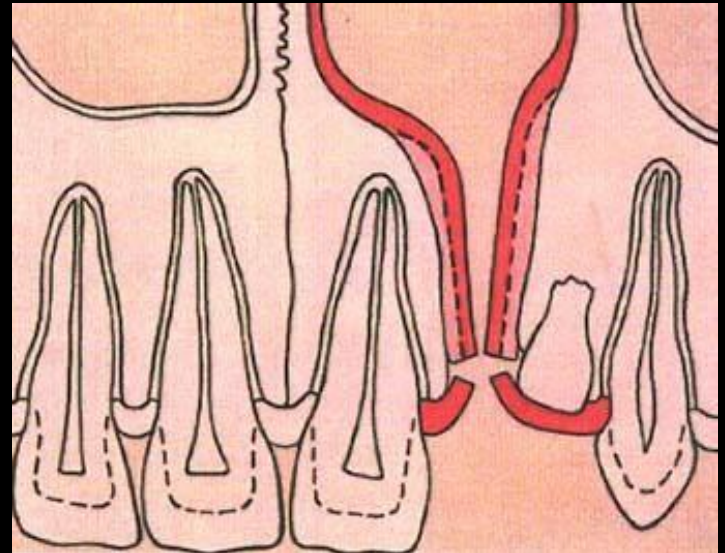
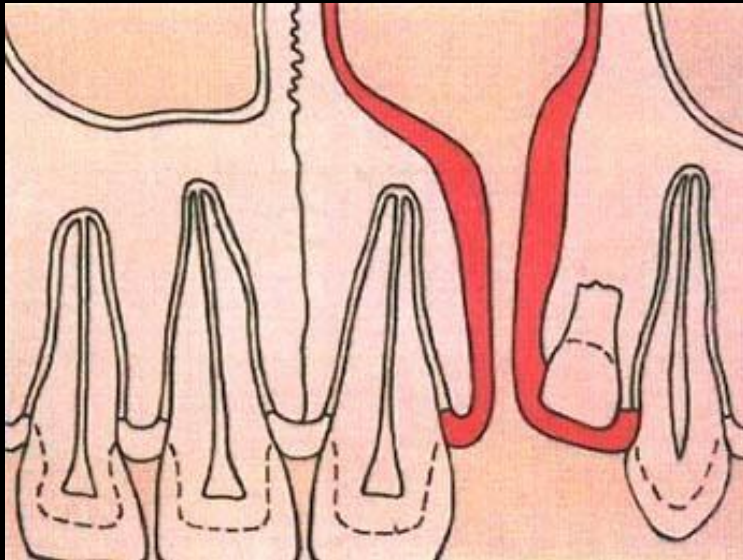
Garat plasztika

„beszédjavító” műtét

Processus alveolaris plastika

Secunder ellátás

Ajak- állcsont- , szájpadahasadékok secunder ellátása

DEFINÍCIÓK

1., Primer ellátás:

a koponya természetes, biológiai fejlődésén alapuló, az adott kor társadalmi- szociális elvárásainak megfelelően, választott időben történő, első beavatkozás, ill. ezek sorozata.

2., Secunder ellátás:

a primer ellátás (ideális) idejétől eltérő időben végzett elsődleges ellátás, vagy a primer ellátás következményeként, vagy bizonyos beavatkozás(-ok) elmulasztásából fakadó torzulások korrekciója érdekében végzett beavatkozás(-ok).

Ajak- állcsont- , szájpadahasadékok secunder ellátása

Általános kezelési elv:

1 – 18 évig:

a kezelésbevétel időpontjától függően az ellátás (beavatkozások) sorrendje egyezik a primer ellátás menetével.

18 év felett:

az ellátás (beavatkozások) sorrendje elvileg szintén megegyezik a primer ellátásával – de az állapot (secunder, tercier stb. torzulások) befolyásolják a sorrendet. Ezért a kezelés egyedi kezelési terv szerint történik.

Ajak- állcsont- , szájpadhasadékok secunder ellátása

Diagnosztikai protokoll

- anamnézis (dokumentációk áttekintése a korábbi kezelésekről)

- klinikai vizsga

- fotók (standard)

- rtg (OP+ RH,

- Orthodontiai
lenyomatok, g

- Közös kezelé

- Sze: consiliu

- Betegfelvilágosítás (financiális kérdések tisztázása, pl. fogpótlás)

KÖZLEMÉNY

1976.11.19.

Chello-gnatho-palatochizis I.e. Op. f.

Anamnézis: neg

Klinikai vizsga: neg

Fotók: neg

RTG: neg

Orthodontiai lenyomatok: neg

Közös kezelés: neg

Sze: consiliu: neg

Betegfelvilágosítás: Ajak és kemény-szájpad plasztikát végeztünk, niza helyreállítása. További műtétre 16 hónapos kór után jelentkezzenek. azamnézi miatt van szövődmény/ Felsőszájvirág/ javalt.

Budapest, 1976.11.19.

sa, fotók,
metria)

Ajak- állcsont- , szájpadhasadékok secunder ellátása

Diagnosztikai protokoll

- anamnézis (dokumentációk áttekintése a korábbi kezelésekről)
- **klinikai vizsgálat**
- **fotók (standard protokoll szerint! (későbbi összehasonlíthatóság!))**
- **rtg (OP+ RH, 2.ir. tele, CT/CBCT, MR (TMI))**
- **Orthodontiai dokumentáció (Korábbi kezelések, eszközök tisztázása, fotók, lenyomatok, gipszmodellek, beartikulálva, modellanalízis, cephalometria)**
- **Közös kezelési terv: sebészi- orthodontiai- fogászati!**
- **Sze: consiliumok (logopédia, F-O-G stb.)**
- **Betegfelvilágosítás (financiális kérdések tisztázása, pl. fogpótlás)**

Klinikai vizsgálat

Ajak, orr, arc

Proc.alveoláris

Szájpad

Állcsontok

Fogazat

Ajak- állcsont- , szápadhasadékok secunder ellátása

Diagnosztikai protokoll

anamnézis (dokumentációk áttekintése a korábbi kezelésekről)

- klinikai vizsgálat

- fotók (standard protokoll szerint! (későbbi összehasonlíthatóság!))

Ajak- állcsont- . szájpadahasadékok secunder ellátása

nosztikai protokoll

anamnézis

átteki

klinikai viz

- fotók (stand

zerint!

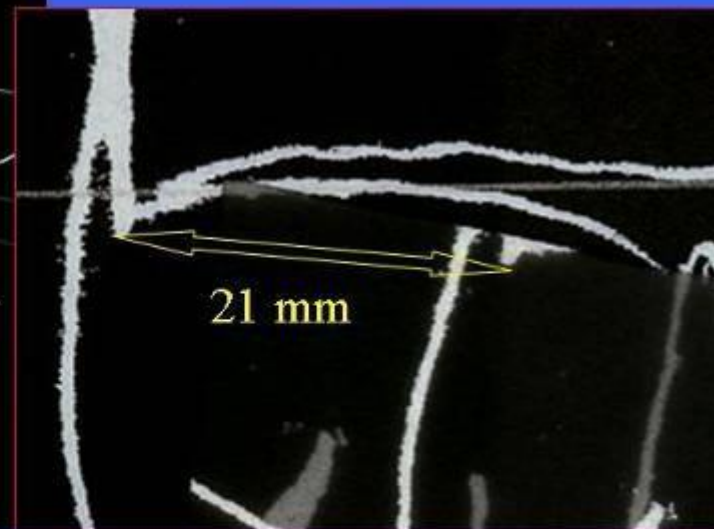
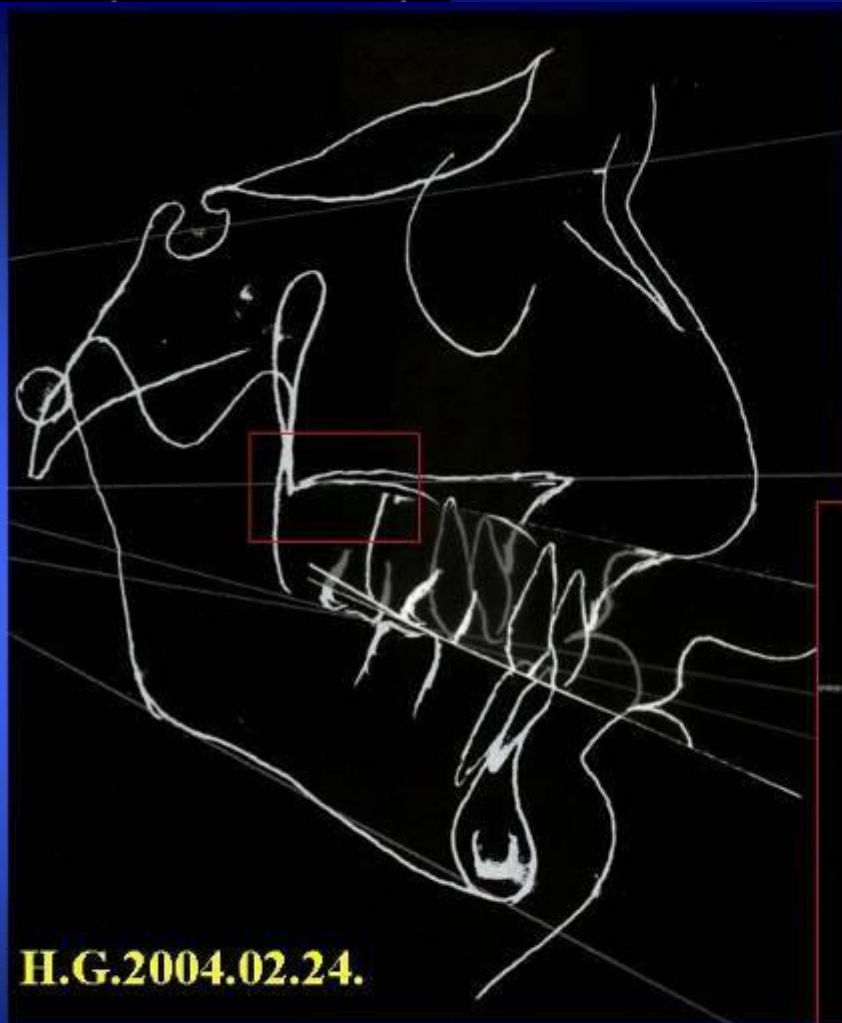
rtg (OP+ RH, 2.ir. tele, CT/CBCT, MR (TMI))

- Sze: consiliumok (logopédia, F-O-G stb.)

- Betegfelvilágosítás (financiális kérdések tisztázása, pl. fogpótlás)

A

32.2
IL-NL
28
27
26
25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12

- anam
- klinik
- fotók
- rtg (C
- Ortho
- lenyo
- Közö
- Sze: C
- Beteg

H.G.2004.02.24.

21 mm

Ajak- állcsont- , szájpadahasadé

Diagnosztikai pro

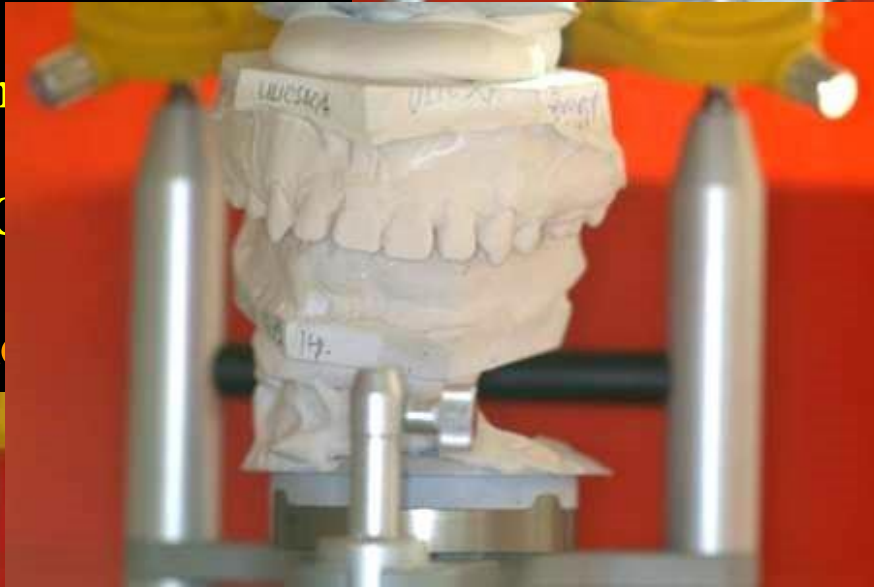
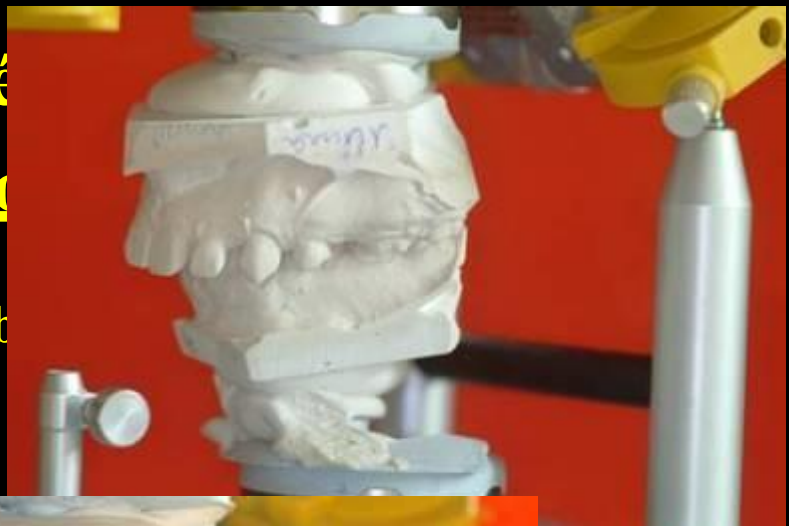
anamnézis (dokumentációk áttekintése a koráb

- klinikai vizsgálat

- fotók (standard protokoll szerin

- rtg (OP+ RH, 2.ir. tele, CT/CBC

- Orthodontiai dokumentáció (K

otók,
ria)

-G stb.)

rdések tisztázása, pl. fogpótlás)

Ajak- állcsont- , szájpadhasadékok secunder ellátása

Diagnosztikai protokoll

anamnézis (dokumentációk áttekintése a korábbi kezelésekről)

- **klinikai vizsgálat**

- **fotók (standard protokoll szerint! (későbbi összehasonlíthatóság!))**

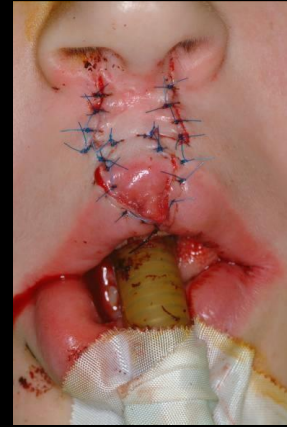
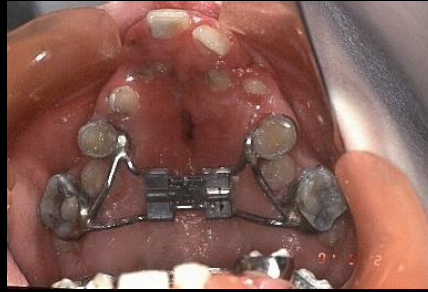
- **rtg (OP+ RH, 2.ir. tele, CT/CBCT, MR (TMI))**

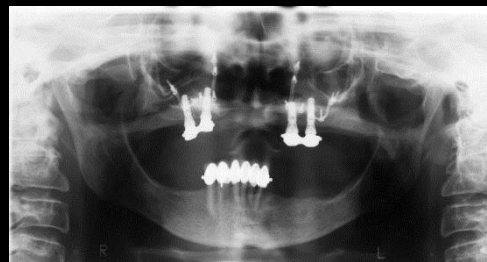
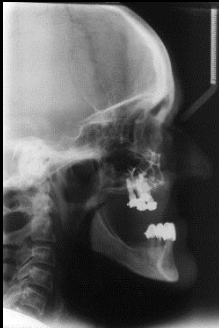
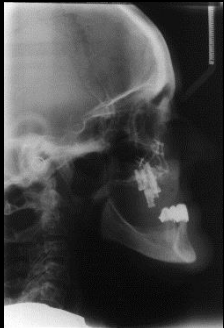
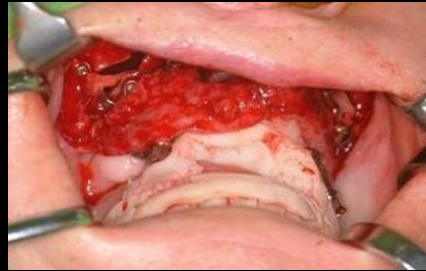
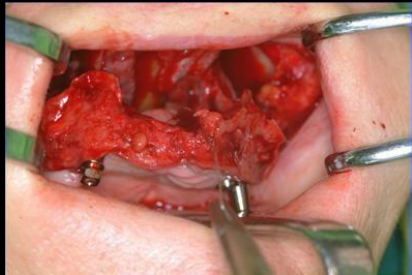
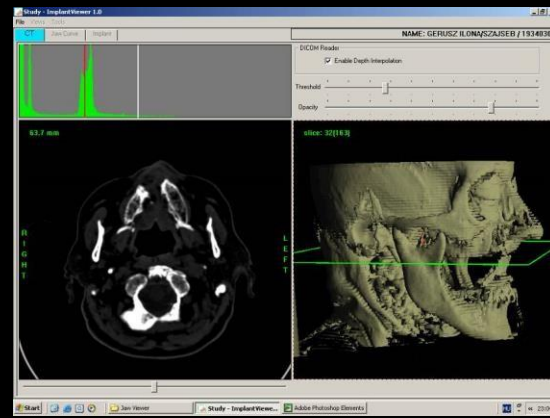
- **Orthodontiai dokumentáció (Korábbi kezelések, eszközök tisztázása, fotók, lenyomatok, gipszmodellek, beartikulálva, modellanalízis, cephalometria)**

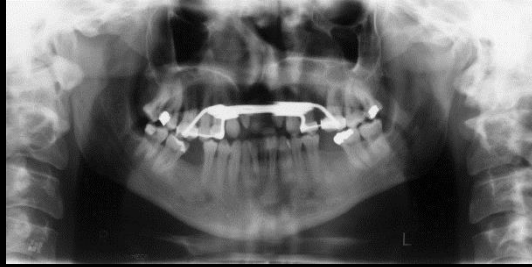
- **Közös kezelési terv: sebészi- orthodontiai- fogászati!**

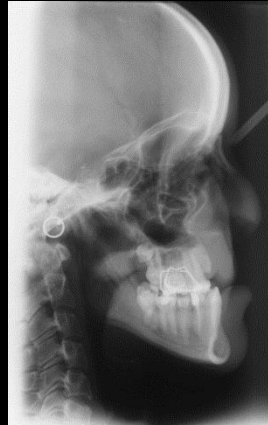
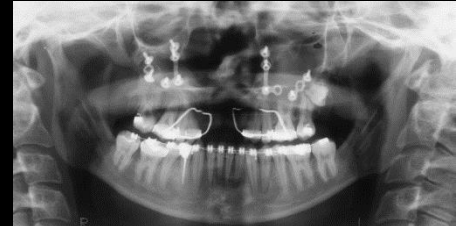
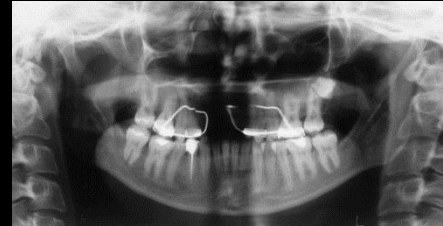
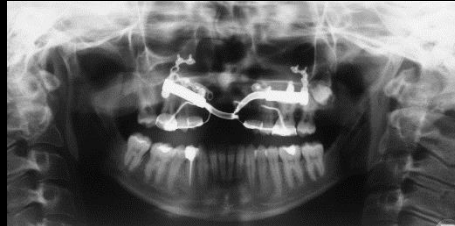
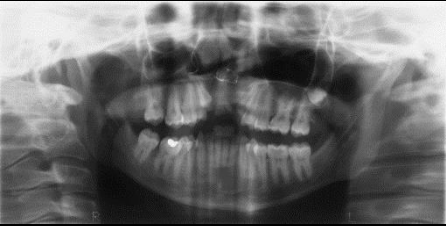
- **Sze: consiliumok (logopédia, F-O-G stb.)**

- **Betegfelvilágosítás (financiális kérdések tisztázása, pl. fogpótlás)**

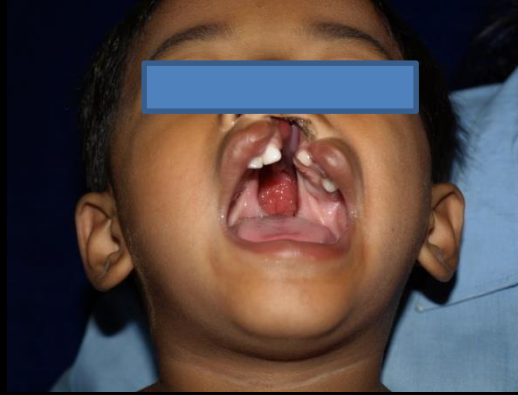

Köszönöm a figyelmüket!

